

UD2 CREIXEMENT I ORGANITZACIÓ

1. Les possibilitats de producció
2. El creixement econòmic
3. Els sistemes econòmics

LES POSSIBILITATS DE PRODUCCIÓ

Per a produir béns i serveis són necessaris els factors de producció...

Però no sols és important la “*quantitat*” de recursos combinats, sinó també la “*qualitat*” de la combinació

La **tecnologia** és la manera com es combinen els diferents recursos productius disponibles per a obtenir un bé o servei

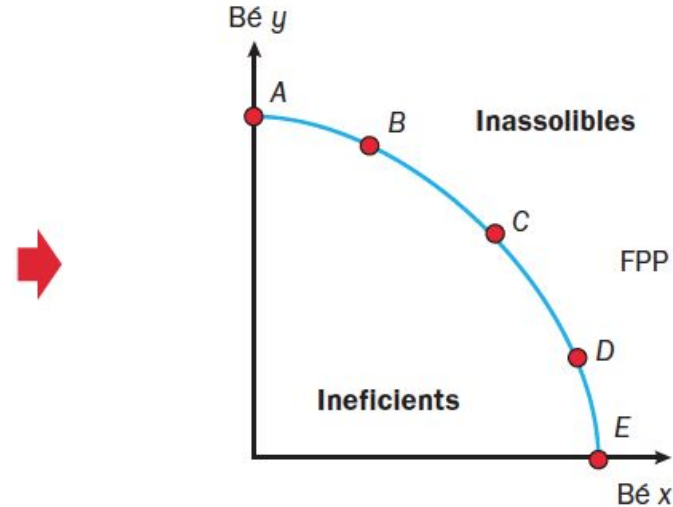
LES POSSIBILITATS DE PRODUCCIÓ DELS PAÏSOS DEPENEN DE:

- LA QUANTITAT DE RECURSOS PRODUCTIUS DISPONIBLES
- LA TECNOLOGIA DISPONIBLE

LA FRONTERA DE POSSIBILITATS DE PRODUCCIÓ

La **frontera de possibilitats de producció (FPP)** reflecteix la producció potencial que un país és capaç de produir en un determinat període de temps, quan aprofita els seus recursos productius i la seva tecnologia de manera eficient.

EFICIÈNCIA: Utilització òptima dels recursos disponibles amb una tecnologia determinada

*La FPP és un model econòmic que **simplifica** la realitat*

Un país ha de decidir si destinar els seus recursos a produir piruletes o gominols i es planteja les següents opcions:

OPCIONES	PIRULETAS	GOMINOLAS
A	0	500
B	100	450
C	200	350
D	300	200
E	350	0

- a) Representeu gràficament la FPP
- b) Quin seria el cost d'oportunitat si passem de produir 100 piruletes a produir-ne 300?
- c) Què podem dir si l'economia produeix 100 piroletes i 400 gominols? Representa el punt en la gràfica del a) i justifica la teua resposta
- d) Es podrien produir 200 piruletes i 500 gominols? Què hauria d'ocòrrer per a que el país pogués produir eixa combinació? Representa el punt en la gràfica i justifica la resposta.

Isabel ha de repartir les 20 hores que té disponibles entre estudiar Economia (E) i Anglès (A)

Combinació	A		B		C		D		E	
Assignatures	(E)	(A)	(E)	(A)	(E)	(A)	(E)	(A)	(E)	(A)
Repartiment d'hores	20	0	15	5	10	10	5	15	0	20
Nota acadèmica	8	0	7	3	5	5	3	7	0	8

- Representeu gràficament la FPP
- En quins punts Isabel aconsegueix el seu potencial, és a dir, és eficient?
- Com interpretaries que Isabel obtinga un 5 en Economia i un 3 en Anglès?
- És possible per a Isabel aconseguir un 8 en Economia i un 5 en Anglès?
- Relaciona l'FPP d'Isabel amb: escassetat de recursos, cost 'oportunitat, producció potencial

EL CREIXEMENT ECONÒMIC

El **creixement econòmic** és l'increment del valor de la producció de béns i serveis d'una societat en un període de temps determinat

Hi ha dues maneres de créixer econòmicament:

a) Augmentar els recursos productius (**quantitat**)

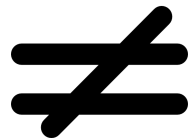
Com no sempre és possible incrementar els recursos...

b) Millorar la **productivitat** (**qualitat**):

- Formar els treballadors.
- Implantar avenços tecnològics.

EL CREIXEMENT ECONÒMIC

PRODUCCIÓ

PRODUCTIVITAT

Major quan es produeixen més unitats, però pot haver més o menys productivitat en funció dels mitjans utilitzats

Mesura que relaciona dues magnituds diferents (€/unitats, km/h...)

Mesura del creixement econòmic: el **PIB**

El **Producte Interior Brut (PIB)** és el valor de la producció de béns i serveis d'una societat en un període de temps determinat

*Es representa en forma de **percentatge** i en **sèries temporals***

- **Mesura la marxa de l'economia**: Permet mesurar si l'economia millora o empitjora respecte de períodes anteriors i preveure la seva evolució
- **Permet comparacions**: entre països o regions, i entre períodes històrics

Als temes 7 i 8 estudiareu el PIB en profunditat

ELS SISTEMES ECONÒMICS

Quan els recursos son escassos, les societats han d'organitzar-se per a produir els béns i serveis que necessiten

Un **sistema econòmic** és la manera en la qual *s'organitza* una societat per a satisfer les necessitats pròpies amb recursos escassos, al mateix temps que estableix fórmules de *repartiment* de la població

*Els diferents sistemes econòmics son resultat de les diferents formes d'afrontar els **problemes econòmics bàsics**...*

ELS TRES PROBLEMES ECONÒMICS

Problema	Explicació	Exemples
Què produir i en quina quantitat?	Les societats han de decidir quins béns prefereixen produir i a quins renunciïn.	• Automòbils o aliments? • Pocs automòbils de luxe o molts de barats? • Més productes agrícoles o més productes industrials?
Com produir?	Les empreses miren de produir sense malbaratar recursos, al mateix temps que respecten factors socials i mediambientals.	• Màquines, treballadors o una combinació de tots dos? • Treballadors de col·lectius desfavorits o no? • Energia neta però cara o contaminant però barata?
Per a qui produir?	El repartiment ha de tenir en compte l'aportació dels membres de la societat, però també valors com l'equitat o la solidaritat.	• Tindrà tothom accés als béns o únicament qui els pot pagar? • Hi haurà un consum mínim per als més necessitats?

Els sistemes econòmics al llarg de la història

	Esclavatge	Feudalisme	Mercantilisme	Economia planificada	Economia de mercat
Quan	Fins el segle v	Segles x i xiv	Segles xvi i xvii	Segle xx	Segles xviii al xxi
Què es produïa	Béns agrícoles i petita artesanía. Una mica de comerç.		Creixen el comerç i les manufactures.	El millor per al poble, decidit per l'autoritat central.	Segons l'oferta i la demanda.
Com es produïa	Esclaus	Vasalls	Agricultors, comerciants i burgesos	Plans de producció	Assalariats
Per a qui es produïa	Classes dominants		Noblesa, clergat i burgesia	Per a tots	Per a qui pot pagar
Trets	Les classes dominants són les propietàries.		Primeres acumulacions de capital. Primers bancs.	Propietat pública. Burocràcia.	Propietat privada. El mercat mana.

EL SISTEMA D'ECONOMIA DE MERCAT

Basa el seu funcionament en mercats on consumidors i productors intercanvien béns i serveis a canvi d'un preu.

Funcions de l'Estat:

- **Establir el marc jurídic-institucional.** Lleis bàsiques que garanteixen el desenvolupament d'activitats a famílies i empreses (salari mínim, jornada laboral limitada...)
- **Subministrar béns públics** (Tema 7):
 - **Béns no rendibles:** Oferts per l'Estat perquè a l'empresa no li seria rendible (carreteres, parcs...)
 - **Béns estratègics:** han de ser gestionats per l'Estat per la importància estratègica (exercit, justícia...)

EL SISTEMA D'ECONOMIA DE MERCAT

**Limitacions
de l'economia
de mercat**

```
graph TD; A[Limitacions de l'economia de mercat] --> B[Distribució desigual de la renda]; A --> C[Abusos de certes empreses]; A --> D[Deteriorament del medi ambient]; A --> E[Inestabilitat cíclica]; A --> F[Escassetat de béns no rendibles];
```

Distribució desigual de la renda

Tothom escull segons les pròpies preferències, però no sempre segons les disponibilitats. Amb independència de les preferències o gustos, al mercat només expressen l'opinió aquells que tenen un nivell d'ingressos que els permet pagar els preus dels béns i serveis que ofereixen les empreses.

Abusos de certes empreses

Algunes empreses tenen poder suficient per a fixar el preu o les condicions de venda, sense comptar que a través de campanyes publicitàries globals creen necessitats en els consumidors de manera artificial. Conseqüentment, el mercat no funciona lliurement, sinó que són les empreses les que creen demanda dels consumidors.

Deteriorament del medi ambient

Com a resultat de la producció de béns i serveis, hi ha certs efectes negatius que no són contemplats pel mercat, com és el cas de la contaminació i del deteriorament de l'entorn natural.

Inestabilitat cíclica

Com que l'economia de mercat està en mans de la iniciativa privada, i aquesta tendeix a ser variable, cada cert temps el sistema entra en crisi.

Escassetat de béns no rendibles

Donada l'escassetat o la importància estratègica, el subministrament i la gestió de certs béns i serveis, com la policia, l'exèrcit o la justícia, han de ser assumits pel sector públic.

L'ECONOMIA DE PLANIFICACIÓ CENTRALITZADA

- .